

SÖDERKÖPING FRAMÅT

Söderköping är en fantastisk kommun. Här finns historien, naturen, småstadens trygghet och närheten till större arbetsmarknader. Vi står inför viktiga vägval. Hur skapar vi fler möjligheter, stärker ekonomin och utvecklar staden utan att förlora dess själ? Liberalerna vill möta med optimism, ansvarstagande och handlingskraft. Vi tror på människors förmåga, på kunskapens kraft och på ett samhälle där frihet kombineras med ansvar. Vi presenterar här och förslag för att göra Söderköping ännu bättre. ([dubbelklicka på det blå/lila länkarna](#))

1) PLANFRÅGOR

- Vi vill utveckla Söderköping varsamt, långsiktigt och med småstadens unika karaktär i fokus.
- [Vikingavallen](#)
En ny attraktiv stadsdel som stärker inflyttningen och skapar framtidstro.
- [Nya Idrottsområdet](#)
Moderna anläggningar som stärker folkhälsa, föreningsliv och kommunens attraktionskraft.
- [Stadsparken](#)
Ett levande grönt vardagsrum där människor möts över generationer.
- [Trädgårdsmästeriområdet](#)
Exklusiva vattennära bostäder som skapar flyttkedjor och frigör bostäder för fler.
- [Brunnsparken, Storån och Bergaskolan](#)
Historiska miljöer som utvecklas till en ännu större tillgång för kommunen.
- [Gamla staden](#)
Vi bevarar småstadens charm och säkerställer att ny bebyggelse passar in.

2) EKONOMI

En stark ekonomi ger frihet att investera i framtiden och sänka skatten.

- [Strukturella förslag](#)
Smartare organisation och tydligare ansvar ger mer välfärd för varje skattekrona.

3) KOMMUNENS FÖRHÅLLNINGSSÄTT TILL NÄRINGSLIVET

Företag ska möta en kommun som är serviceinriktad, tillgänglig och lösningsorienterad.

4) SKOLAN

- [Nyströmska – gymnasieskola?](#)
Vi vill stärka utbildningsutbudet och öka kommunens attraktionskraft för unga.
- [Förskola, grundskola och vuxenutbildning](#)
Kunskap, studiero och höga förväntningar ska prägla hela utbildningskedjan.

5) LANDSBYGDSUTVECKLING

En levande landsbygd är en förutsättning för en stark och sammanhållen kommun.

6) MILJÖ OCH NATUR

Vi vill förena hållbar utveckling med respekt för natur, landskap och kommande generationer.

7) ÄLDREOMSORG

Äldre ska mötas av trygghet, värdighet och valfrihet genom hela livet.

8) KULTUR OCH FRITID

Ett rikt kultur- och fritidsliv skapar livskvalitet, gemenskap och framtidstro.

9) KOMMUNIKATION

Öppen dialog och tydlig information stärker förtroendet mellan invånare och kommun.

10) TRAFIK

E22 – Den nya lokalgatan, avlastning av centrum

1) PLANFRÅGOR

Övergripande sammanfattning

Behovet av substantiell tillväxt har minskat inom bostadsmarknader, så också i Söderköping. Detta ska inte ses ur ett negativt perspektiv - ger möjligheter.

Tillväxt föds nu enbart ur kvalité vilket direkt gagnar de boende och hitflyttande på sikt. Konsoliderande åtgärder, undvika dyra projekt med låg genomförandegrad, ta hand om våra fina byggnader på ett förtjänstfullt samt att hålla byggbar mark tillgänglig.

Söderköping har för närvarande en balanserad bostadsmarknad med pågående projekt. För närvarande finns ca 30 bostäder per 1 000 bostäder tillgängliga, vilket ger möjlighet till rörlighet på marknaden. Detta ger tidsutrymme att göra grundläggande, övergripande och väl förankrade studier hur vår framtida stad skall komma se ut – detta i fokus med genomförandekompatibilitet som ledord.

En långsiktig bostadsförsörjning förbereder Söderköping inför framtiden. En expansion med 5 000 invånare på sikt är inte osannolik då det kommer att bli lättare att ta sig hit och från. Inte bara den nya förbifarten utan även Ostlänken kommer inverka på detta. Ett krav för att möta detta är bra utbud av kultur och service. Även en sänkt kommunalskatt är en väsentlig påverkansfaktor för en tillväxt.

En kvalitetsmässig tillväxt måste till för att garantera Söderköpings position som attraktiv boplat. Ur boendekvalité kommer tillväxt. Huruvida den substantiella tillväxten kommer ske, sant, falskt eller rent av önskvärt är underordnat. Vad vi dock vet är, att har vi ingen kvalitetsmässig tillväxt får vi stagnation, och har vi ingen planering för substantiell tillväxt kommer denna inte kunna uppstå.

Den gällande fördjupade översiktsplanen över tätorten har brister och direkta felaktigheter och därmed bör den inte styra utvecklingen. Man kan nämna:

- Befolkningstillväxten bygger på antaganden som enbart bygger på slutsatsen; att så fort något står ledigt flyttar någon hit – detta är inte trovärdigt. I planeringen ingår att vi skall ha bostäder till 16 500 personer om 4 år (2030) medan vi de facto har en sjunkande befolkning. Detta bör ses över.
- I den fördjupade detaljplanen nämns att målet med dess utformning är att vara flexibel i hur och var det skall byggas. Detta står i konflikt med det övergripande målet för en fördjupad detaljplan. Den skall vara tydlig för medborgarna vad de har att förvänta sig. Syftet är att undvika konflikter så snart byggnation uppstår.
- Man nämner att byggnationen huvudsakligen skall ske genom förtätning. Detta står i strid med att behålla småstadens charm som man också nämner. Dessa konflikter bör redas ut. Småstadens charm bör vinna i denna fråga.
- I sin nuvarande form är inte den fördjupade översiktsplanen relevant eller till ledning i en god riktning. En ny översiktsplan bör till, alternativt en övergripande uppdatering då genomförandetiden för aktuell plan ännu inte löpt ut. En pragmatisk omvärldsanalys, fri från önsketänkande och visioner med hänsyn till samhällsaspekter samt invånarnas önskemål, bör ligga till grund för uppdateringen.

Några parametrar i arbetet:

- Befolkningstillväxt uppstår genom tillväxt av arbetstillfällena, förbättrad boendemiljö, service och utbud samt en attraktiv kommunalskatt.
- Befolkningstillväxt uppstår först efter det att tillväxt av arbetstillfällena, förbättrad boendemiljö, service, utbud och attraktiv kommunalskatt har uppstått. Därmed skall detta vara i fokus.
- Planeringen av byggnationen skall vara tydlig så förankring/dialog kan uppstå i god tid.
- Den gamla staden skall behålla sin karaktär, kvartersinnehållen - typ av byggnation.

OMTAG SÖDERKÖPING

Bergaskolan förblir skola. Området utvecklas och Brunsparken får komplettera som grönområde. Storåns gästhamn utvecklas.

Vikingavallen säljs och för bostäder. Här får den nya staden växa fram som en småskalig men helt modern stadsdel för att attrahera en bredare publik till Söderköping.

Nybrogatan förlängs upp genom det nya området mot Ringvägen. Söderköping blir "rund" med två axlar – Erik Dahlbergsgatan väst/östlig – Nybrogatan norr/söder.

Vi trädgårdsmästeriområdet vid ån uppförs ett villaområde med stark dragningskraft – gagna inflyttning och lokala om-flyttningar för att tillgängliggöra andra villor och hyresrätter.

Erik Dahlbergsgatan byggs om till en **grön lokalgata**. På det eftersatta industriområdet söder utefter Erik Dahlbergsgatan från "röda stan" ned till bensinstationen anläggs en stadspark. En mötesplats för söderköpingsbor na fylld av aktiviteter för alla åldrar samt en husbilsparkeering för våra gäster längs ned och mitt i mot campingen.

Ett nytt idrottsområde anläggs söder om Ringvägen i anslutning till Vikingen och badet. Fotbollsarena, träningsplan och en multihall i kombination med en "kalldel" för hockey. Fotbollsarena anläggs med ca 1000 sittplatser och förberedes även för större arrangemang. Försäljningen av byggrätterna på Vikingavallen är ett gott bidrag till uppförandet av idrottsanläggningen.

Vikingavallen

En unik möjlighet att skapa Söderköpings nästa stadsdel för framtiden

Vikingavallen representerar en av de mest intressanta stadsutvecklingsmöjligheterna i Söderköping på många år. Området utgör centralt belägen mark som ännu inte tagits i anspråk för bebyggelse och erbjuder därmed en sällsynt möjlighet att planera och utveckla en helt ny stadsdel utifrån dagens och morgondagens behov. Här finns förutsättningar att skapa en attraktiv och hållbar tillväxtmotor för kommunen, samtidigt som Söderköpings småskaliga karaktär och höga livskvalitet kan tas tillvara och utvecklas.

En ny levande stadsdel med modern nordisk stadskaraktär

Vikingavallen kan utvecklas till en levande och attraktiv stadsdel där modern arkitektur, grön stadsbyggnad och social hållbarhet samverkar för att skapa en miljö som människor vill bo, arbeta och vistas i. Med inspiration från modern nordisk urbanism formas en stadsdel där varierad bebyggelse, gröna stadsrum och mänsklig skala skapar trygghet, identitet och liv under dygnets alla timmar.

Den organiskt slingrande huvudgatan blir områdets ryggrad och binder samman bostäder, verksamheter, parker och mötesplatser i en sammanhållen struktur. Gatan utformas för människor snarare än trafik, med god framkomlighet för gång- och cykeltrafik, generösa planteringar och naturliga mötespunkter längs stråket.

I hjärtat av stadsdelen anläggs ett centralt torg som fungerar som områdets naturliga samlingsplats. Här skapas förutsättningar för caféer, restauranger, mindre butiker, service och lokala verksamheter som bidrar till ett levande stadsliv. Torget blir en plats för både vardagsmöten och evenemang och stärker den sociala sammanhållningen samtidigt som det ger stadsdelen en tydlig identitet.

Tillväxt genom attraktivt boende

Genom att utveckla Vikingavallen kan Söderköping erbjuda nya bostäder i ett centralt läge som kompletterar kommunens befintliga bostadsutbud. En blandning av lägenheter, stadsradhus, mindre flerbostadshus och bostäder för olika livsskedan skapar möjligheter för unga vuxna, barnfamiljer och seniorer att hitta ett boende som passar deras behov.

Den ökade befolkningen ger i sin tur underlag för handel, service, föreningsliv och kollektivtrafik, vilket stärker hela kommunens utveckling och attraktivitet. Vikingavallen blir därmed inte bara ett nytt bostadsområde utan en strategisk investering i Söderköpings långsiktiga tillväxt.

Hållbar stadsutveckling i praktiken

Stadsdelen planeras med höga ambitioner för klimat, miljö och resurseffektivitet. Gröna stråk, parker, dagvattenlösningar och biologisk mångfald integreras naturligt i stadsmiljön. Närheten mellan bostäder, service, arbetsplatser och rekreation minskar behovet av bilresor och skapar förutsättningar för en mer hållbar vardag.

Samtidigt byggs en robust och flexibel stadsstruktur som kan utvecklas över tid och anpassas till framtida behov. På så sätt skapas en stadsdel som är lika attraktiv för kommande generationer som för dagens invånare.

En ny entré till framtidens Söderköping

Vikingavallen har potential att bli ett föredöme för modern småstadsexpansion – en stadsdel som kombinerar Söderköpings historiska kvaliteter med framtidens krav på hållbarhet, livskvalitet och attraktivitet. Genom att ta tillvara denna unika möjlighet kan kommunen skapa ett nytt levande stadsrum på central mark, stärka sin tillväxt och lägga grunden för nästa kapitel i Söderköpings utveckling.

Ett varierat bostadsutbud

Vikingavallen har utvecklats för att skapa en blandad stadsdel där olika hushåll och generationer kan bo tillsammans.

I området finns totalt:

- 24 stadsradhus
- 684 hyreslägenheter
- 708 bostäder totalt

Lägenhetsfördelning

De 684 hyreslägenheterna är fördelade enligt följande:

- 34 st 1 rum och kök
- 171 st 2 rum och kök
- 274 st 3 rum och kök
- 137 st 4 rum och kök
- 68 st 5 rum och kök
- Det varierade bostadsutbudet gör att Vikingavallen attraherar både unga vuxna, familjer, seniorer och större hushåll.

Arkitektur och stadsbild

Arkitekturen i Vikingavallen präglas av samtida nordisk stadskaraktär med tydlig variation i höjd, material och volymuppbyggnad.

Området innehåller: Tegelarkitektur, träfasader, putsade byggnadsvolymer, metallinslag, gröna tak, solpaneler och generösa takterrasser.

Flera byggnader har indragna takvåningar som skapar terrasserade siluetter och privata takmiljöer med utsikt över området.

De högsta byggnaderna är placerade kring torget och längs huvudgatan för att skapa urban tyngd och tydliga stadsrum, medan de lägre byggnaderna längs områdets sidor ger en mjukare och mer småskalig övergång.

Gröna gårdar och sociala mötesplatser

Vikingavallen har en tydlig grön identitet där natur och stadsliv integreras genom hela området.

Här finns: gröna innergårdar, planterade gångstråk, urbana pocket-parks, regnbäddar, trädplanterade gaturum, lekplats, sittplatser och flera mindre sociala mötesytor.

Den centralt placerade lekplatsen ligger skyddat nära torget och fungerar idag som en naturlig samlingspunkt för barnfamiljer i området. Hela Vikingavallen är utvecklat med fokus på hållbart stadsliv och långsiktig kvalitet.

Parkering

All parkering har placerats längs områdets södra del i integrerade parkeringslösningar och markparkeringar för att skapa lugna och gröna bostadsgårdar inne i området.

En modern stadsdel med stark identitet

Vikingavallen har utvecklats till en stadsdel där urbanitet och grön livskvalitet möts i en tydligt sammanhållen helhet. Kombinationen av varierad arkitektur, levande offentliga rum, hållbara lösningar och mänsklig skala har skapat ett område med stark identitet och hög boendekvalitet.

Det är idag en stadsdel där människor inte bara bor — utan lever, möts och bygger framtid tillsammans.

[Länk till meny](#)

Det nya idrottsområdet

Idrottsområdet är utformat som en modern och sammanhängande idrottspark där sport, rörelse och sociala möten samlas i en attraktiv parkmiljö med tydlig identitet och stark närvaro. Anläggningen kombinerar funktionella idrottsytor med levande mötesplatser och grönska, vilket skapar en miljö som känns både aktiv, trygg och välkomnande året runt.

Uppbyggnad

I hjärtat av området ligger den stora konstgräsarenan som fungerar som anläggningens naturliga centrum och huvudarena. Den publiknära läktaren för cirka 1000 personer är integrerad längs långsidan och skapar en tät och intensiv atmosfär vid matcher och evenemang. Den kompakta utformningen ger området en tydlig arenakänsla samtidigt som skalan hålls mänsklig och kostnadseffektiv. Matchbelysning i arenans hörn, integrerade servicefunktioner och den tydliga kopplingen mot Arenatorget stärker upplevelsen av en professionell men samtidigt tillgänglig idrottsmiljö.

Arkitekturen

Arkitekturen präglas av en modern skandinavisk kommunal gestaltning där hållbara material, robusta lösningar och långsiktig funktion står i centrum. De större hallarna med grå takmaterial samspelar med de befintliga tegelbyggnaderna och deras röda tak, vilket skapar en tydlig och harmonisk helhet. Den rikliga grönskan mjukar upp idrottsytorna och förstärker känslan av en levande parkmiljö snarare än en traditionell idrottsanläggning.

Resultatet är ett kompakt men innehållsrikt idrottsområde där barn tränar, ungdomar umgås, familjer vistas och föreningslivet har en tydlig och attraktiv samlingspunkt. Området fungerar lika bra för vardagens aktiviteter som för större matcher, cuper och event och har utvecklats till en stark och identitetsskapande mötesplats för hela området.

Arenatorget

Direkt intill arenorna ligger Arenatorget – områdets gröna och sociala mötesplats. Här möts besökare av ett mjukt parkstråk med cafémiljöer, öppna gräsytor, sittmurar, träbänkar och

trädalléer som skapar en lugn och trivsamt atmosfär. Torget fungerar som en naturlig samlingspunkt där föräldrar väntar under träningar, ungdomar träffas före aktiviteter och besökare rör sig mellan hallarna och arenorna. Samtidigt fungerar platsen som ett välkomnande förområde för cuper, arrangemang och event.

Sporttorget

Vid sporthallen ligger Sporttorget som ger området en mer urban och energifylld karaktär. Här skapas liv och aktivitet genom flexibla ytor för spontanidrott, basket och mindre evenemang. Området är förberett för foodtrucks och tillfälliga arrangemang och kompletteras med sittgradänger och stämningsfull kvällsbelysning som gör platsen levande även efter dagens träningar och matcher. Material och formspråk harmonierar med Arenatorget men med en tydligare känsla av puls och aktivitet.

Sammanhanget

Hela området binds samman av gröna gång- och rörelsestråk som gör anläggningen trygg, lättorienterad och tillgänglig. Gångvägarna separerar naturligt fotgängare från biltrafik och skapar säkra rörelser genom området även vid större publikflöden. Trädplanteringar, gröna öar, regnbäddar och lågmäld parkbelysning ger miljön en varm och välkomnande karaktär samtidigt som området behåller en tydlig parkidentitet även mellan aktiviteter och arrangemang.

Parkering

Parkeringsytorna är integrerade som en naturlig del av helheten och bryts upp med planteringsöar och träd för att undvika stora hårdgjorda ytor. Tydliga gångstråk leder besökare mot entréer och aktivitetsområden medan lösningar för buss och dropoff gör området väl anpassat även för större evenemang och cuper.

[Länk till meny](#)

Stadsparken – en levande mötesplats för alla generationer

Mellan "Röda Stan" och bensinstationen utmed Erik Dahlbergsgatan skapas en modern och familjevänlig stadspark där rekreation, aktivitet och social gemenskap samlas i en sammanhållen och naturnära miljö. Parken har formats med stor omsorg efter områdets exakta geometri och erbjuder ett varierat innehåll som lockar både boende och besökare – året om.

Den mjukt slingrande parkstrukturen skapar en naturlig rörelse genom området där gångvägar, planteringar och aktivitetsytor vävs samman till en trygg och trivsamt helhetsupplevelse. Här möts stadsliv och grönska i en miljö som känns både modern och varm.

När man kommer vägledes söder ifrån möts man av en välkomnade rondell och direkt en husbilverkade i anslutning till parken och Korskullens camping. Kanske en trevlig mötesplats för ETA-ungdomarna "off season"

En park för alla åldrar

För de yngsta finns en inbjudande lekpark med naturliga material, lekytor och sittplatser för familjer. Intill breder gröna vistelseytor ut sig med blommande planteringar och skuggande träd som ger parken ett levande uttryck under hela säsongen.

För ungdomar och aktiva besökare erbjuder området både streetbasket och utegym i en social och öppen parkmiljö. Här finns plats för spontan aktivitet, rörelse och möten mellan generationer.

Den naturnära äventyrsgolfsanläggningen med 12 banor blir ett attraktivt besöksmål för familjer, turister och föreningsliv. I anslutning till aktivitetsytor ligger parkens serveringsbyggnad med uteservering – en naturlig samlingspunkt med överblick över parkens liv och rörelse.

För äldre generationer och lugnare aktiviteter innehåller parken boulebana med bekväma sittplatser samt gröna promenadslingor där besökare kan slå sig ned i planterade vistelsemiljöer. Speakers Corner skapar dessutom en unik kulturell mötesplats för mindre evenemang, tal, musik och social samvaro.

Genomtänkt helhet med tydlig grön identitet

Parkens utformning bygger på ett sammanhängande grönt landskap där planteringar, blommande buskar och träd skapar både rumslighet och visuell kvalitet. Gångstråken binder samman hela området och gör det enkelt att röra sig mellan aktiviteterna i en trygg och tillgänglig miljö.

Husbiluppställningen är integrerad som en naturlig del av området och erbjuder en grönare och mer attraktiv uppställningsmiljö än traditionella parkeringsytor. Mellan uppställningsplatserna skapas planterade gröna zoner som ger både trivsel och bättre mikroklimat samtidigt som området får en exklusiv och välkomnande känsla för besökare som anländer till staden.

Ett nytt landmärke för kommunen

Den nya stadsparken är inte bara ett rekreationsområde – den blir ett nytt socialt centrum och ett grönt vardagsrum för hela kommunen. Här skapas en plats där människor kan mötas, röra sig, vila, leka och uppleva natur mitt i stadsmiljön.

Projektet är samtidigt utformat med fokus på kostnadseffektivitet och långsiktig hållbarhet. Genom robust materialval, tydlig struktur och multifunktionella ytor skapas en attraktiv kommunal investering med högt framtidsvärde och låg driftbelastning.

Resultatet blir en välbalanserad stadspark med stark identitet, hög användbarhet och en arkitektonisk kvalitet som ger kommunen en ny stolthetspunkt för många år framåt.

[Länk till meny](#)

Trädgårdsmästeriområdet

Området har utvecklats som ett exklusivt men lågmälat småstadskvarter i direkt kontakt med vattnet — en modern skandinavisk boendemiljö där arkitektur, landskap och livskvalitet vävs samman till en harmonisk helhet.

Området ligger på en långsmal strandremsa med ett attraktivt läge mellan lokalgatan och den stenlagda strandpromenaden längs vattnet. Här möts lugnet från vattenrummet och den gröna småstadskaraktern i en miljö som upplevs både privat och levande. Strandstråket fungerar som ett naturligt socialt rum där människor promenerar, cyklar, fiskar eller vistas nära vattnet året runt.

Exploateringsgrad

Bebyggelsen består av tolv individuellt utformade villor med tydlig variation i volym, höjd och arkitektoniskt uttryck, samtidigt som området hålls samman av en konsekvent skandinavisk materialpalett och ett lugnt formspråk. Husen varierar mellan klassiska sadeltaksvillor, moderna kubiska volymer med takterrasser, sedumtak och integrerade energilösningar såsom solpaneler. Flera bostäder har exklusiva takmiljöer med privata terrasser, loungeytor och utsikt över vattnet.

Gestaltningen

Gestaltningen hämtar inspiration från svenska kust- och kanalstäder där traditionell villabebyggelse möter modern familjarkitektur. Fasader i trä, puts och naturmaterial kombineras med stora glaspartier mot trädgårdar och uteplatser. Området har medvetet undvikit hård urban täthet till förmån för breda gröna tomter, häckar, uppvuxen vegetation och generösa privata utomhusmiljöer. Byggnationen är på ett naturligt sätt kopplad till befintlig bebyggelse i form av volymer, material och färgsättning.

Den interna gatustrukturen är lågmäld och småskalig med tydliga tillfarter till samtliga fastigheter. Husens placering är noggrant förskjutet för att maximera siktlinjer mot vattnet och skapa en varierad rumslig upplevelse genom området.

Levande vardagskänsla

Miljön präglas av en varm och levande vardagskänsla:

barn leker på gårdarna, människor möts längs promenadstråket, cyklister passerar genom området och flera uteplatser används för socialt umgänge och måltider utomhus. Vattnet och strandrummet är ständigt närvarande och ger området en tydlig identitet med småstadscharm och semesterkänsla året runt.

Resultatet är ett samtida svenskt waterfront-kvarter med hög boendekvalitet, stark lokal förankring och en arkitektur som känns naturligt etablerad i sin miljö snarare än påtvingad — ett område där modern komfort möter den lugna karaktären hos en klassisk svensk sommarstad.

Målsättning ur ett stadsutvecklingsperspektiv

Att tillskapa ett attraktivt erbjudande som lockar till inflyttning såväl som en egen omflyttning för att starta en flyttkedja i syfte att frigöra såväl enfamiljshus som hyresbostäder.

[Länk till meny](#)

Brunnsparken med Storån och Bergaskolan

Upprinnelsen till Söderköping, den berör. Här möttes förr handelsmän från inland och kust. Här samlades de första fartygen som ingick i svenska marinen. Denna å som, i dag nästan 1 000 år senare, har fallit i glömska och förvandlats till en strilande bäck under sommarhalvåret.

Kännedomen om ån som farled försvann när Sjöfartsverket lämnade över driften som farled till Söderköpings kommun och samtidigt tog bort leden ur sjökorten som farbar. Vattnet som tillförs över den strömmande delen genom staden begränsas i underlåtenhet av att reglering från sjöarna uppströms sköts.

Möjligheter för ån:

- Ån kan alltjämt ha betydelse för fritidsjöfarten – ta sig in till Söderköping för att handla och bevista. Segla rakt in i en av vår kusts mest utvecklade sommarliv.
- Vattnet kan strömma fint genom staden från sjöarna uppströms om tillflödena reglerade ur detta perspektiv. En porlande vattenspegel som försköner staden.

Åtgärder kring ån:

- Tillskapa ytterligare grusbäddar uppströms Nybron så etager i ån skapas i syfte att hålla vattenspeglar och gynna fiskarnas lek
- Fritidsjöfartens intresse tillvaratas genom en gästhamn i Brunnsparken. Skapa kännedom om ån som farbar turistattraktion leden och verka för att leden förs in i Sjöfartsverkets kartsystem, ”pricka ut” sportled

Bergaskolan

Berga förblir skola. Villa 3 återuppförs i Brunnsparken, såväl som gymnastiksalen som revs. Dessa byggnader samt Brunnslasarettet ingår i skolan.

- En gångbro från ”andra sidan” anläggs direkt in mot skolgården för att möjliggöra avsläpp till skolan från Skönbergagatan. Chikaner anläggs.
- Trafik på Ågatan begränsas till behörig trafik; boende, skolpersonal, Gerias personal.
- Storån spontas och rensas, en gångväg anläggs utmed ån till Tegelbrukets sluss.

[Länk till meny](#)

Gamla staden – utveckling genom respekt för platsen

En stad som förlorar sin identitet förlorar också en del av sin själ. Därför måste utvecklingen utgå från de kvaliteter som redan finns. Nya byggnader och förändringar ska inte konkurrera med stadens historia utan ta avstamp i den. Det som redan står där ska sätta tonen för det som kommer efter.

Regler som skyddar stadens karaktär

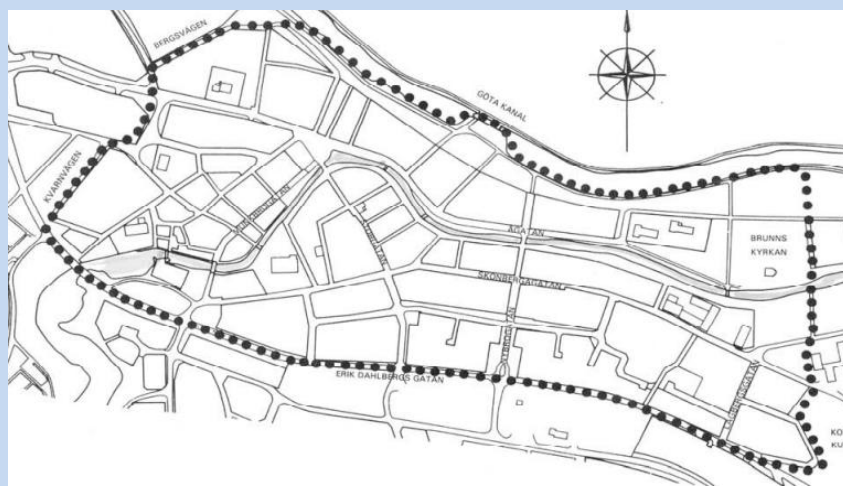
Regler uppfattas ibland som hinder för utveckling. Men utan tydliga regler riskerar utvecklingen att bli ryckig, kortsiktig och oförutsägbar. Regelverkets främsta uppgift är att skapa långsiktighet och förutsägbarhet för medborgare, fastighetsägare och investerare, samtidigt som stadens unika kvaliteter bevaras och stärks.

I en historisk stadsmiljö är detta särskilt viktigt. Reglerna är inte till för att stoppa förändring – de är till för att säkerställa att förändringen sker med respekt för platsens identitet och kulturhistoriska värden.

Ett tydligt politiskt ställningstagande

Redan i Söderköpings generalplan från 1977 slogs fast att stadsmiljön och den dåvarande markanvändningen skulle bevaras. Exploateringsgraden skulle bibehållas och ny bebyggelse anpassas till den kulturhistoriskt värdefulla stadskärnan.

Detta utvecklades vidare genom stadsmiljöplanen, framtagna på uppdrag av Bygg- och miljönämnden och antagna av Kommunfullmäktige 1985. Planen uppdaterades 2009 men grundprincipen är densamma: Gamla staden är en tillgång som ska vårdas och utvecklas varsamt.

Ett regelverk utan verklig tyngd

För Gamla stadens kärnområde finns omfattande bestämmelser. Byggnader ska utformas med hänsyn till stadsbilden, natur- och kulturvärdena. Särskilt värdefulla byggnader får inte förvanskas och förändringar ska genomföras varsamt med respekt för historiska, kulturhistoriska och estetiska värden. Problemet är att stadsmiljöplanen i praktiken fungerar som en rekommendation snarare än ett bindande regelverk. Samhällsbyggnadskontoret har möjlighet att inför bygglovsprövningar göra avsteg från de kulturhistoriska riktlinjerna. Därmed riskerar de politiskt beslutade ambitionerna att urholkas i den löpande handläggningen.

Randområdena

Områdena runt Gamla staden – bland annat Egna Hemsområdet, villabebyggelsen längs Storån och bebyggelsen utmed Storängsgatan – utgör en viktig del av Söderköpings identitet. Dessa miljöer präglas av en sammanhållen karaktär från 1900-talets första hälft och fungerar som en naturlig övergång mellan stadskärnan och den moderna staden.

Det saknas särskilt framtagna riktlinjer för dessa områden. Om stadens historiska kvaliteter ska bevaras krävs ett helhetsperspektiv där även angränsande områden omfattas av genomtänkta regler och riktlinjer.

Slutsats

Söderköping har ett väl genomarbetat regelverk för Gamla stadens kärnområde. Problemet är att dess styrande verkan är begränsad när avsteg kan göras i den ordinarie bygglovshandlingen. Samtidigt saknas motsvarande vägledning för de kulturhistoriskt värdefulla områden som omger stadskärnan. Skall Söderköping värna sin identitet och utvecklas med respekt för sin historia erfordras ett starkare och heltäckande regelverk.

Förslag

- Stadsmiljöplanen delas upp i två delar:
  - Riktlinjer, som vägleder utformning och utveckling.
  - Bindande regler, som endast kan frångås genom beslut av Kommunfullmäktige.
- Motsvarande riktlinjer och regler tas fram för de angränsande kulturhistoriskt värdefulla områdena.

Vid framtagandet av dessa ska särskild hänsyn tas till:

- Kvartersbildning och gaturum, så att sammanhållningen mellan kvarteren stärks och stadens naturliga struktur bevaras.
- Materialval, där trä och puts fortsatt ska vara de dominerande materialen.
- Byggnadshöjder, där antalet bostadsvåningar bör användas som styrande mått istället för höjd i meter. Detta ger bättre förutsättningar att bevara områdenas skala och karaktär samt motverkar oproportionerliga byggnadsvolymer.

[Länk till meny](#)

2) EKONOMI

Övergripande sammanfattning av Söderköpings förvaltning/ekonomi

Ställt Söderköping i jämförelse med andra kommuner, en grupp av kommuner som i stor del har liknande förutsättningar som Söderköping. I gruppen vi valt ingår Trosa, Knivsta, Nykvarn, Habo, Lekeberg, Hammarö, Svedala och Öckerö. Kommunerna har ungefär samma storlek, anses vara "mysiga sommarstäder" och har stor del av befolkningen arbetspendlande till ort inom 30 km som är över 100 000 invånare.

Den första helhetsbilden lutar mot blandad ekonomisk hushållning med tydliga svagheter i den långsiktiga finansiella hållbarheten. Söderköping verkar inte vara en kommun med genomgående svag drift här och nu och 2024–2025 ser bättre ut än 2023. Men kommunen går in i kommande år med svag balansräkning, snabbt stigande skulder, låg självfinansiering av investeringar och kostnadsnivåer som på flera områden ligger över vad strukturen ensam verkar förklara. Samtidigt är kommunens förutsättningar inte så gynnsamma som man först kan tro: skattekraften är lägre huvudgruppen för utbildningsnivån är lägre, befolkningen åldras och befolkningstillväxten har tappat fart. Det mildrar kritiken, men tar inte bort den.

Tolkning

Det här ser inte ut som en kommun där allt fungerar dåligt. Det ser snarare ut som en kommun som periodvis klarar driften hyggligt, men som har för svag finansiell bärkraft i förhållande till investeringsbehov och kostnadstryck.

Slutsats

Den preliminära totalbilden lutar mot att Söderköping inte använder sina förutsättningar fullt ut till en stark finansiell position, trots närhet till större arbetsmarknader. Samtidigt är det inte rimligt att beskriva läget som entydigt misskött.

Finansiell utveckling och hållbarhet

Observation

Jämfört mot gruppen är:

- Årets resultat som andel av skatt- och statsbidrag är starkt förbättrat 2025, cirka 4,3 %, men det kommer efter ett svagt 2023 och ett svagt 2024 på knappt 1 %.
- Soliditet inkl. pensionsåtaganden är cirka -3 % 2024. Det är klart svagare än övriga, där medianen ligger tydligt positivt.
- Långfristiga skulder per invånare har stigit från ungefär 26 tkr/inv 2019 till cirka 69 tkr/inv 2025.
- Självfinansieringsgraden för investeringar är låg, cirka 35 % 2024, lägst i gruppen i detta urval. Investeringsutgifterna per invånare var höga 2024, cirka 12,8 tkr/inv, samtidigt som finansieringen i låg grad kom från egna medel.
- Årsredovisningarna 2023–2024 visar också samma mönster: 2023 ett tydligt underskott, 2024 återgång till positivt resultat, men samtidigt fortsatt hög låneskuld och svag soliditet.

Tolkning

Det viktigaste här är att skilja mellan kortsiktigt resultat och långsiktig finansiell styrka. Söderköping kan visa goda enskilda resultatår, men balansräkningen är svag. Det betyder att förbättrade resultat

ännu inte räckt för att bygga upp finansiell motståndskraft. Den negativa soliditeten inklusive pensioner är särskilt viktig, den signalerar att kommunen är sårbar för ränteläge, investeringsbehov och framtida kostnadsökningar.

Den snabbt stigande skuldsättningen är inte i sig ett bevis på dålig styrning om investeringarna är väl valda och tillväxtskapande. Men när självfinansieringen är låg under flera år ökar risken att kommunen skjuter fram problem.

Slutsats

Den finansiella hållbarheten är den tydligaste svagheten i helhetsbilden. Här finns tydligt stöd i data för att Söderköping är svag i gruppen

Kostnader verksamhet och resursanvändning

Tolkning

- Skola och förskola ser inte ut att vara huvudproblemet där Söderköping ligger nära referensnivå.
- Äldreomsorg och socialt, barn/unga, bistånd/missbruk osv sticker ut mer. Där ligger kostnaderna tydligare över.
- Högre kostnad i äldreomsorg kan delvis vara rimlig eftersom Söderköping har en äldre struktur. Men kostnadsavvikelsen är ändå så pass tydlig att den inte kan avfärdas som struktur.
- För socialt, barn/unga, bistånd/missbruk är osäkerheten större. Där kan enstaka ärenden, placeringar eller tillfälliga belastningar ge stora utslag, särskilt i mindre kommuner. Men nivån är tillräckligt hög för att kräva fördjupning.

Slutsats

Det finns viss till stark indikation på att resursanvändningen är mindre väl avvägd. Det finns ingen tydlig första indikation på att förskola eller grundskola är stora effektivitetsproblem.

Strukturella och regionala förutsättningar

Tolkning

Söderköping har inte samma typ av strukturell medvind som övriga i gruppen. Många kommuner i gruppen har starkare skattekraft, högre utbildningsnivå och ofta tydligare pendlingsdrivna välfärdsfördelar. Söderköping har visserligen närhet till större arbetsmarknader, men utfallet på skattekraft och utbildning tyder på att kommunen inte fullt ut når samma socioekonomiska uppväxling som de starkaste pendlingskommunerna.

Samtidigt visas att kommunen faktiskt ingår i en större arbetsmarknadslogik. Det talar för att Söderköping borde ha vissa möjligheter att stärka sin ekonomiska bas över tid. När det ändå inte syns tydligare i skattekraften blir det en relevant fråga för senare analys.

Slutsats

En del av Söderköpings högre kostnadstryck kan vara strukturellt rimligt, särskilt kopplat till ålder och försörjningsbörda. Men det finns också indikation på att kommunen inte fullt ut omsätter sitt geografiska läge i en lika stark ekonomisk bas.

Svagheter, ineffektivitet och risk

De tyngsta varningssignalerna är:

- Negativ soliditet, inklusive pensioner
- Snabb skuldökning
- Låg självfinansiering av investeringar
- Kostnadsavvikelse totalt över referensnivå

- Särskilt höga avvikelser i äldreomsorg och barn/unga, socialt stöd
- Försvagad befolkningsutveckling
- Skattekraft låg, trots pendlingsläge
- Högre sjukfrånvaro än flera jämförelsegrupper

Tolkning

Det som mest liknar möjlig ineffektivitet eller svag prioritering är inte skolan eller förskolan, utan snarare kombinationen av:

- Svag finansiell uppbyggnad över tid
- Hög investeringsbelastning utan tillräcklig egen finansiering
- Kostnadstryck inom socialförvaltningen som verkar högre än vad referensmåttan motiverar.

Detta kan bero på ineffektivitet. Helheten är tillräckligt tydlig för att motivera skarp granskning.

Slutsats

Här finns stark indikation på risk och på möjlig förbättringspotential.

Analysens punkter

Det är främst vägt sammanvägda strukturdata, finansiella nyckeltal, kostnadsavvikelser och årsredovisningar och det man bör granska tydligare är:

Inom det sociala:

- Hemtjänst
- Särskilt boende
- Personaltäthet
- Brukarutfall
- Lokalkostnader
- Andel egen regi kontra köp

Inom den ekonomiska förvaltningen:

- Vilka investeringar som driver upplåningen
- Om de är kapacitetsbyggande eller mer underhållsbetonade
- Om självfinansieringen systematiskt är för låg
- Om kommunen har en realistisk väg tillbaka till starkare soliditet

Inom de geografiska förutsättningarna:

- Det bör granskas närmare varför Söderköping, trots tydlig arbetsmarknadskoppling utåt, inte når starkare skattekraft.
- Varför Söderköping inte når högre utbildningsprofil än vad den gör.

Samlad bedömning

Söderköpings ekonomi verkar i denna första bedömning inte vara uppenbarligen dåligt skött i hela verksamheten, men den verkar inte vara starkt eller robust hushållen i relation till kommunens läge och framtida behov:

- Finansiell hållbarhet; svag
- Löpande verksamhet; blandad
- Strukturjusterad effektivitet; blandad med tydliga frågetecken.
- Utnyttjande av gynnsamma regionala förutsättningar; sannolikt inte fullt ut
- Helhetsomdöme; blandad hushållning med tydliga riskområden

Sammanfattande resonemang

Det vore att föra medborgarna bakom ljuset att inte klart redogöra för att det sätt som kommunen förvaltats lett fram till en ekonomiskt bekymmersam situation. Tittar man som referens även utanför referensgruppen på närliggande kommuners skuldsättning per invånare som Valdemarsvik och Norrköping förtydligas förhållandet. I dag är skuldsättningen i Valdemarsviks 60 % och Norrköpings 90 % av Söderköpings skuldsättning per invånare. Att beakta har förhållandet tidigare varit det omvända. Söderköpings närmar sig en skuldsättning på en miljard och räntekostnader uppgår årligen till 27 miljoner. Bokslutet är svagt, resultaten darrigt. Investering av ny skola i dagsläget är inte realistiskt.

Ska Söderköping bära de kostnader som hamnar på kommunen i samband med den nya genomfarten måste åtgärder vidtas:

- Balansräkningen måste förbättras, låneskulden måste ner innan nya investeringar aktiveras.
- Det kostnadsdrivande sättet som kommunen förvaltas måste i grunden förändras.

Balansräkningen

Söderköping har en stor tillgång i det kommunala bostadsbolaget Ramunderstaden. Oaktat om man vill eller inte står kommunen inför det faktum att behöva sälja ut hela eller delar av Ramunderstaden för att finansiera upp kommunen - möjliggöra framtida investeringar.

- En studie av behovet av framtida investeringar och behovet att stärka balansräkningen bör genomföras. Förbereda för kommande investeringar och ställa dessa mot de tillgångar som finns i Ramunderstaden för att kunna avgöra hur stor del kommunen måste realisera.

[Länk till meny](#)

STRUKTURELL UTVECKLING AV KOMMUNENS ARBETE

Kommunens verksamhet ska präglas av en kultur där ansvarstagande, självkritik, lärande och utveckling uppmuntras. Fokus ska ligga på att identifiera lösningar och förbättringsmöjligheter samt att kontinuerligt utveckla verksamheten för medborgarnas bästa.

Den politiska verksamheten bör i högre grad fokusera på strategisk styrning genom mål, prioriteringar och uppföljning. Operativa beslut och genomförande bör i större utsträckning hanteras av tjänstemannaorganisationen. Detta skapar tydligare ansvarsfördelning, ökad förutsägbarhet och bättre arbetsro inom organisationen.

Ansvarsfördelningen mellan den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen behöver förtydligas. Beslutskompetens, genomförandansvar och uppföljning ska vara väl definierade, transparenta och konsekvent tillämpade.

Processer som i dag hanteras löpande av politiken, exempelvis vissa former av föreningsstöd och bidragsadministration, bör standardiseras genom tydliga riktlinjer och i möjligaste mån överföras till tjänstemannaorganisationen.

Kommunstyrelse och nämnder bör i större utsträckning fatta strategiska beslut och följa upp resultat snarare än att hantera enskilda operativa frågor. Detta stärker den demokratiska styrningen samtidigt som tjänstemannaorganisationen ges bättre förutsättningar att verkställa fattade beslut.

Alla större verksamhetsområden bör ha tydligt utsedda processägare med ansvar för kvalitet, ledtid, kostnad och resultat. Ett tydligt processägarskap minskar dubbelarbete, skapar bättre samordning och stärker ansvarstagandet.

Starkare ledarskap och bättre organisation

Kommunen behöver en kommunchef med dokumenterad förmåga att bygga stabila, tydliga och långsiktigt hållbara strukturer för tjänstemannaorganisationen. Ledarskapet ska skapa förutsättningar för effektiv verksamhetsutveckling, tydliga beslutsvägar och god samverkan mellan verksamheterna.

En metodchef bör rekryteras med uppdrag att systematiskt följa upp politiska och administrativa processer. Funktionen ska säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt, rättssäkert och kostnadsmedvetet samt löpande identifiera förbättringsområden. Rollen bör vara organisatoriskt fristående från den operativa ledningen och rapportera regelbundet till kommunfullmäktige.

Möjligheten att överföra hela eller delar av den administrativa verksamheten till ett kommunalförbund bör utredas. Syftet är att uppnå ökad effektivitet, högre specialistkompetens och större stordriftsfördelar samtidigt som den demokratiska och politiska styrningen behålls lokalt. Kommunen bör särskilt analysera vilka samverkansformer som ger bäst långsiktig nytta för medborgarna.

Administrativa stödfunktioner såsom ekonomi, HR, IT, upphandling, lönehantering och juridiskt stöd bör ses över för att identifiera möjligheter till regional samordning eller gemensam drift med andra kommuner.

Organisationen bör regelbundet granskas för att säkerställa att varje chefsnivå tillför ett tydligt värde. Antalet organisatoriska nivåer ska hållas på en nivå som möjliggör snabba beslut, tydligt ansvar och effektiv resursanvändning.

Kommunen bör årligen redovisa utvecklingen av antalet chefer, administratörer, handläggare och medarbetare i kärnverksamheten för att säkerställa en långsiktigt balanserad organisationsutveckling.

Ekonomiskt ansvar och kvalitetssäkring

Budgetprocessen bör utvecklas så att revisorerna ges möjlighet att granska även framtida budgetförslag och större strategiska ekonomiska beslut ur ett risk- och hållbarhetsperspektiv, inte enbart historiska resultat.

Kommunen bör införa ett certifierat kvalitets- och ledningssystem som säkerställer tydliga processer, ansvarsförhållanden och uppföljningsrutiner. Särskilt fokus bör läggas på dokumenthantering, e-postrutiner, mötesstrukturer och protokollföring.

Systematisk uppföljning och återrapportering bör vara en naturlig del av styrningen. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska regelbundet få underlag som möjliggör välgrundade beslut och effektiv uppföljning av verksamhetens resultat.

Kommunen bör årligen jämföra sina kostnader, verksamhetsresultat och nyckeltal med jämförbara kommuner. Avvikelse ska analyseras och ligga till grund för förbättringsåtgärder. Särskilt fokus bör riktas mot kommuner som uppnår hög kvalitet till lägre kostnad.

Verksamheter som uppvisar återkommande budgetunderskott bör genomgå en strukturerad verksamhetsöversyn innan ytterligare resurser tillförs. Syftet ska vara att identifiera grundorsaker och långsiktigt hållbara lösningar.

Alla större investeringar bör föregås av en analys som omfattar livscykelkostnader, framtida driftkostnader, återbetalningskalkyl och riskbedömning. Investeringsbeslut ska alltid baseras på verksamhetsnytta och långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Digitaliseringsprojekt ska endast genomföras när de tydligt kan motiveras genom effektiviseringar, kvalitetsförbättringar eller kostnadsbesparingar. Varje projekt ska följas upp mot förväntade effekter.

Verksamheter som genom egna initiativ och förbättringsarbete lyckas effektivisera verksamheten bör ges möjlighet att behålla en del av de resurser som frigörs för fortsatt utvecklingsarbete.

Demokrati och medborgardialog

Kommunfullmäktige behöver bli mer attraktivt för yngre generationer. För att stärka det demokratiska engagemanget bör kommunen utveckla nya former för dialog och delaktighet genom moderna digitala kanaler.

Aktuella frågor, utvecklingsprojekt och kommande beslut bör kommuniceras på plattformar där yngre medborgare redan befinner sig. Syftet är att öka förståelsen för kommunens arbete, bredda deltagandet i samhällsdebatten och stärka det lokala demokratiska engagemanget.

Kommunen bör även utveckla former för medborgardialog där invånare i ett tidigt skede ges möjlighet att lämna synpunkter på större investeringar, utvecklingsprojekt och strategiska vägval. Detta stärker förtroendet för beslutsprocessen och bidrar till bättre beslutsunderlag.

En hållbar arbetsmiljö

Tjänstemännens arbetsro måste prioriteras genom tydliga mandat, väl definierade ansvarsområden och klara beslutsvägar. Detta är en grundläggande förutsättning för en hållbar arbetsmiljö, god arbetshälsa och hög kvalitet i verksamheten.

En professionell organisation kännetecknas av att ansvar följs av befogenheter, att roller är tydliga och att medarbetare ges förutsättningar att utföra sina uppdrag utan onödig detaljstyrning eller oklara beslutsprocesser.

Kommunen bör kontinuerligt arbeta för att minska onödig administration och skapa effektiva arbetsprocesser så att medarbetarnas tid i största möjliga utsträckning används till kärnverksamheten.

Arbetsmiljö, sjukfrånvaro, personalomsättning och medarbetarnöjdhet bör följas upp systematiskt och betraktas som strategiska nyckeltal för kommunens långsiktiga utveckling.

Fastigheter, lokaler och långsiktig resursanvändning

Kommunen bör genomföra regelbundna översyner av sitt lokalbestånd för att säkerställa ett effektivt nyttjande av kommunens fastigheter och lokaler.

Lokalkostnader är en av kommunens största utgiftsposter efter personal. Därför bör nyttjandegrad, driftkostnader och framtida investeringsbehov analyseras löpande. Samordning av lokaler, flexibel användning och avyttring av underutnyttjade fastigheter ska prövas när det är ekonomiskt motiverat. Alla större bygg- och fastighetsprojekt ska utvärderas utifrån ett helhetsperspektiv där investeringskostnad, energiförbrukning, underhållsbehov och framtida driftkostnader vägs samman.

Kontinuerlig utveckling och förenkling

Kommunen ska präglas av ett kontinuerligt förbättringsarbete där verksamheter, projekt, arbetsgrupper, styrdokument och rutiner regelbundet omprövas.

Verksamheter och processer som inte längre skapar tillräckligt värde eller uppfyller sitt ursprungliga syfte bör avvecklas, förenklas eller ersättas. Detta skapar utrymme för innovation, minskar administrationen och frigör resurser till kommunens kärnuppdrag.

Kommunens övergripande mål ska vara att varje skattekrona används så effektivt som möjligt, samtidigt som kvaliteten i välfärden och servicen till medborgarna värnas och utvecklas.

Vägen framåt:

1. Genomföra en långsiktig analys av investeringar och balansräkning

- Utred kommunens framtida investeringsbehov och finansiella förutsättningar.
- Analysera hur befintliga tillgångar, inklusive det kommunala bostadsbolaget Ramunderstaden, kan bidra till att stärka balansräkningen och finansiera prioriterade investeringar.
- Bedöm olika alternativ för att realisera tillgångar och deras konsekvenser, kort och lång sikt.

2. Se över organisation, styrning och kostnadseffektivitet

- Genomför en översyn av förvaltningsmodellen för att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet.
- Utveckla en organisationskultur som främjar ansvarstagande, lärande, självkritik och kontinuerlig förbättring.
- Rekrytera eller etablera en funktion med ansvar för metodutveckling, processuppföljning och effektiviseringsarbete inom både politiska och administrativa processer.
- Säkerställ regelbunden rapportering till kommunfullmäktige om utvecklings- och förbättringsarbetet.

3. Utred samverkansmöjligheter och stärkt ledningsstruktur

- Utvärdera möjligheten till utökad samverkan med andra kommuner eller kommunalförbund för administrativa tjänster och stödfunktioner.
- Jämför kostnader, kvalitet och effektivitet med andra kommuner för att identifiera möjliga stordriftsfördelar.
- Säkerställ att kommunens ledning har förutsättningar att bygga långsiktigt hållbara strukturer, tydliga processer och stabilitet i organisationen.

4. Tydliggör roller och ansvar mellan politik och tjänstemannaorganisation

- Förstärk den strategiska styrningen, fokusera på långsiktiga mål, prioritering och uppföljning.
- Klargör ansvarsfördelningen mellan politiska företrädare och tjänstemannaorganisationen.
- Skapa tydliga mandat, beslutsvägar och ansvarsområden för att stärka effektivitet, förutsägbarhet och arbetsro.
- Säkerställ regelbunden rapportering till kommunstyrelsen kring måluppfyllelse och verksamhetsutveckling.

5. Utveckla budget- och kvalitetsstyrningen

- Se över budgetprocessen för att stärka den långsiktiga ekonomiska planeringen och kvalitets-säkringen av framtida beslut.
- Undersök möjligheten att involvera revisionen eller annan oberoende granskning i analysen av strategiska budgetförslag och större ekonomiska beslut.
- Inför eller utveckla kvalitets- och styrningssystem som tydliggör rutiner, processer och dokumentation.
- Prioritera områden som informationshantering, mötesstrukturer, dokumentation och uppföljning.

6. Stärk medborgardialogen och framtida kompetensförsörjning

- Arbeta för att öka engagemanget i den kommunala demokratin och attrahera fler yngre invånare till politiskt deltagande.
- Utveckla digitala forum och dialogformer där aktuella frågor och kommande beslut kan diskuteras öppet med medborgarna.
- Skapa former för löpande dialog som stärker delaktighet, transparens och förståelse för kommunens prioriteringar och beslut.ⁱ

[Länk till meny](#)

3) KOMMUNENS FÖRHÅLLNINGSSÄTT TILL NÄRINGSLIVET

Övergripande hållning

Näringslivet är inte något kommunen styr över och så skall det inte vara. Detta måste vara tydligt så att förväntningar uppstår som inte kommer att bli uppfyllda.

Kommunen är en serviceorganisation med ett myndighetsansvar och med skyldighet att tillse att gemensamma nyttor för kommuninnevånarna föreligger.

I detta ligger att upplevelsen av staden är positiv, vilket krävs för en tillväxt av kvalitéerna. På kommunen vilar att sprida detta varumärke medialt då det gagnar saken.

Fokusområden

- Marknadsföring av kommunen som gagnar det gemensamma.
- Snabb och korrekt kommunal handläggning.
- Planberedskap i alla dess former.
- God kommunikation mellan medborgare och kommunledning.
- En aktiv omvärldsanalys och självkritiskt tänkande.

Detta nämnt är kommunala baskunskaper, kvalitégenomförande skall kontinuerligt följas upp.

[Länk till meny](#)

4) SKOLAN

Nyströmska – gymnasieskola?

År 1995 öppnade Nyströmska skolan. Söderköping fick därmed en egen gymnasieskola. Syftet var att samla gymnasieelever och Komvuxelever under samma tak och skapa en lokal skola med höga ambitioner och god kvalitet. Byggnaden, som tidigare varit Söderköpings lasarett, hade renoverats och byggts om för att fungera som skollokal. Skolan fick sitt namn efter två personer: Nils E. Nyström, läkare och initiativtagare till det tidigare lasarettet, samt Bengt E. Nyström, lärare och författare. Namnet valdes för att knyta an till byggnadens historia.

Hur visionen infriades

Under flera år utvecklades Nyströmska skolan enligt de mål som sattes upp. Skolan lockade elever från Söderköping och från andra kommuner. Verksamheten etablerade ett gott anseende och varje år tog elever examen från skolan.

Utvecklingen av verksamheten

Efter en tid minskade antalet gymnasieelever vid skolan och flera högskoleförberedande program utvecklades successivt. Samtidigt började andra utbildningsformer, såsom SFI och anpassad skola, använda skolans lokaler. Under senare år har samtliga högskoleförberedande program tagits bort. Verksamheten har därmed förändrats jämfört med den ursprungliga inriktningen.

Hur gymnasieutbildning förändrats över tid

Gymnasieutbildning har över tid utvecklats från att vara en utbildning för en mindre grupp till att idag omfatta en stor majoritet av ungdomarna. Flera reformer har påverkat gymnasieskolans utveckling. Två betydande reformområden är friskolereformen och det ökade inslaget av valfrihet under 1990- och 2000-talen, vilket innebar att skolor i större utsträckning konkurrerade om elever. En annan reform är GY 2011, som tydligare skiljde mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram. Undersökningar visar att många ungdomar väljer högskoleförberedande program såsom Ekonomi, Samhällsvetenskap, Naturvetenskap och Teknik, samtidigt som arbetsmarknadens kompetensbehov förändras över tid.

Analys med frågeställningar

- Var det ändamålsenligt att i den ursprungliga visionen även inkludera Komvuxutbildningar vid Nyströmska?
- Hur påverkades skolan av att andra utbildningsformer senare inrymdes i Nyströmskas lokaler? Vilka analyser genomfördes av huvudmannen inför dessa beslut? Fanns det alternativa lösningar? Hur påverkades skolans profil av förändringen? Kan förändringen ha påverkat söktrycket, eller fanns det andra bidragande faktorer? Vilken betydelse har en renodlad gymnasieskola för elevernas skolidentitet och sammanhållning? Vilka faktorer är viktiga vid val av gymnasieskola? Skulle en verksamhet med enbart högskoleförberedande program kunna vara framgångsrik?
- Behöver Söderköping en egen gymnasieskola? Vilken betydelse skulle en sådan skola kunna ha för inflyttning och för att ungdomar väljer att stanna kvar i kommunen? Hur påverkas kommunens ekonomi av att driva en gymnasieskola?
- Hur påverkas Söderköpings profil av att ha en gymnasieskola med hög kvalitet? Vilka förväntningar och önskemål finns bland kommuninvånarna?

- Är Söderköpings kommun den mest lämpliga huvudmannen för Nyströmska, mot bakgrund av de förändringar som skett inom skolområdet? Har kommunen förutsättningar att utveckla verksamheten i linje med den ursprungliga inriktningen om detta bedöms vara önskvärt? Finns det alternativa huvudmän, och vilka skulle dessa i så fall kunna vara?

Flera frågor behöver analyseras och besvaras. En fråga som kan diskuteras är vilken roll en gymnasieskola med hög kvalitet och gott anseende kan ha för Söderköpings utveckling och framtid.
Ställningstagande

En samlad analys som besvarar frågorna behöver genomföras:

- Var beslutet att etablera en gymnasieskola ändamålsenligt utifrån de förutsättningar som rådde?
- Om den ursprungliga visionen bedöms vara relevant, är den fortfarande aktuell idag?
- Hur kan verksamheten utvecklas för att uppnå de mål som bedöms vara önskvärda för framtiden?

Förskola Grundskola Vuxenutbildning

Utbildning utgör en central del av kommunens verksamhet och är viktig för individers utveckling och framtida möjligheter. Kommunen ansvarar för att bedriva utbildningsverksamhet i enlighet med nationella styrdokument och lagstiftning.

Förskola

Kommunens förskolor har tillgång till lokaler, personal och verksamhetsformer som ska främja barns utveckling och lärande. Personalförsörjning, arbetsmiljö och sjukfrånvaro är viktiga områden för uppföljning och utveckling. Föräldrar har en viktig roll i att bidra till en god och trygg verksamhetsmiljö, bland annat genom att följa rekommendationer vid sjukdom.

Grundskola F–6

De tidiga skolåren har stor betydelse för elevernas fortsatta kunskapsutveckling. Läsning, skrivning och matematik utgör grundläggande kunskapsområden. Elever som behöver särskilt stöd ska ges förutsättningar att nå utbildningens mål. Kompetensutveckling för personalen är en viktig del av kvalitetsarbetet.

Grundskola 7–9

Högstadiet har en central funktion i att förbereda elever för gymnasieutbildning och vidare studier. Verksamheten behöver kontinuerligt utvecklas med fokus på kunskapsresultat, studiero, behörighet till gymnasieskolan samt ändamålsenliga lokaler.

Gymnasieutbildning

Gymnasieskolans utbildningsutbud behöver anpassas efter elevernas behov samt arbetsmarknadens och samhällets utveckling. Yrkesutbildningar och högskoleförberedande utbildningar utgör viktiga delar av utbildningssystemet.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen bidrar till kompetensförsörjning, livslångt lärande och möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Samverkan mellan kommuner, region och andra aktörer är betydelsefull för att möta framtida utbildningsbehov.

Anpassad skola

Anpassad skola ska utformas utifrån elevernas individuella behov och ge förutsättningar för lärande, delaktighet och utveckling. Lokaler och verksamhet behöver kontinuerligt anpassas för att möta förändrade behov.

Sammanfattande utvecklingsområden:

- Tillgång till utbildning i hela kommunen.
- Hög kvalitet i undervisningen.
- Kompetensutveckling för personal.
- God studiemiljö och studiero.
- Ändamålsenliga läromedel.
- Hög måluppfyllelse för elever.
- Näringsriktig mat i utbildningsverksamheterna.
- Samverkan mellan olika aktörer inom utbildningsområdet.

[Länk till meny](#)

5) LANDSBYGGDSUTVECKLING

Söderköpings kommun omfattar både centralorten och en omfattande landsbygd med mindre tätorter. För att skapa långsiktigt hållbara livsmiljöer behöver förutsättningarna för boende, service, utbildning, företagande och kommunikationer utvecklas i hela kommunen.

Fokusområden för landsbygdsutveckling omfattar:

- Möjligheter till bostadsbyggande i mindre tätorter och på landsbygden.
- Tillgång till förskola och grundskola i olika delar av kommunen.
- Goda förutsättningar för skolskjuts och möjlighet att välja skola inom gällande regelverk.
- Utveckling av kollektivtrafiken i samverkan med regionala aktörer.
- Tillgång till bibliotekstjänster och andra kommunala verksamheter.
- Stöd till föreningsliv, civilsamhälle och lokala mötesplatser.
- Förutsättningar för småföretagande och lokal näringslivsutveckling.
- Utveckling av turism som näringsgren för både besökare och boende.
- Bevarande av produktiv jordbruksmark för livsmedelsproduktion.
- Ökad användning av lokalt producerade livsmedel där det är möjligt.
- Tillgänglig vård och omsorg med lokal närvaro.
- Beredskap och robusthet vid samhällsstörningar och kriser.

[Länk till meny](#)

6) MILJÖ OCH NATUR

Söderköpings miljö- och naturvårdsarbete utgår från ambitionen att bevara naturresurser och skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar utveckling. Kommunens läge vid Östersjön och närheten till skärgården gör vattenmiljöerna särskilt viktiga, samtidigt som de är känsliga för påverkan från utsläpp och övergödning.

Arbetet står inför flera utmaningar. Övergödning, utsläpp av växthusgaser och påverkan på känsliga naturmiljöer kräver fortsatta insatser. Särskilt viktigt är att begränsa utsläppen till Storån, som mynnar i Slätbaken där vattenomsättningen är begränsad.

Storån är ett av Söderköpings viktigaste landskapselement och en central del av stadens identitet. Under senare år har perioder med mycket låga vattenflöden blivit allt vanligare. På vissa sträckor har ån under sommar och höst varit nära att torka ut. Detta har lett till försämrad vattenkvalitet, ökad igenväxning och sämre livsmiljöer för fisk och andra vattenlevande organismer. Problemen är särskilt tydliga i stora Lillån där vattenföringen minskat kraftigt efter förändringar vid Asplångens utlopp. Samtidigt ökar risken för höga flöden och översvämningar under vårperioden.

Inriktning

Söderköping ska utvecklas med hänsyn till miljömässig och klimatmässig hållbarhet. Övergödningen ska minska, känsliga naturmiljöer ska skyddas och den biologiska mångfalden stärkas. Marina resurser ska nyttjas hållbart och utsläppen av växthusgaser minska genom ökad användning av fossilfria energikällor och ny teknik som stödjer klimatomställningen. Naturens förmåga att lagra kol ska bevaras och utvecklas.

Storån ska vara ett levande vattendrag med tillräcklig vattenföring under hela året. Ån ska bidra till god vattenkvalitet, fungerande livsmiljöer för växter och djur samt skapa attraktiva upplevelser för boende och besökare. Utsläppen till Storån ska hållas på en mycket låg nivå för att skydda både ån och vattenmiljön i Slätbaken som har en mycket låg vattenomsättning och är övergödd.

För att nå de övergripande målen:

- Minska övergödningen genom riktade insatser inom hela avrinningsområdet.
- Skydda och restaurera känsliga naturmiljöer för att stärka den biologiska mångfalden.
- Främja ett hållbart nyttjande av marina resurser i kust- och skärgårdsområden.
- Minska utsläppen av växthusgaser genom energieffektivisering och ökad användning av fossilfria energikällor.
- Stödja innovation och teknisk utveckling som bidrar till klimatomställningen.
- Bevara och utveckla naturens förmåga att lagra kol i skogar, våtmarker och andra naturliga miljöer.
- Säkerställa mycket låga utsläpp till Storån och därmed minska påverkan på Slätbaken.

För att nå de direkta målen gällande Storån:

- Asplångens utlopp byggs om för att möjliggöra ett jämnare vattenflöde under torra perioder.
- Möjligheterna till reglering av vattennivåerna i Hövern utreds.
- Vattenföringen genom Storån säkras för att minska risken för uttorkning under sommaren.
- Åmiljön restaureras genom anläggning av natursten och grusbäddar.
- Dammen vid Hospitalskvaren restaureras.
- Fungerande vandringsvägar för fisk skapas eller förbättras.
- Ett vattenråd för Söderköpingsåns avrinningsområde bildas för att samordna arbetet med vattenföring, vattenkvalitet, naturvård och klimatanpassning.

[Länk till meny](#)

7) ÄLDREOMSORG

Befolkningsutvecklingen innebär att antalet äldre personer förväntas öka under kommande decennier. Detta medför ökade krav på äldreomsorgens kapacitet, kvalitet och kompetensförsörjning.

Personal och kompetens

En väl fungerande äldreomsorg bygger på utbildad och kompetent personal. Möjligheter till kompetensutveckling, god arbetsmiljö och attraktiva anställningsvillkor är viktiga faktorer för att behålla och rekrytera personal.

Kontinuitet inom hemtjänsten är betydelsefull för trygghet och kvalitet. Strävan är att begränsa antalet olika personal som besöker varje brukare.

Måltider

Måltider har stor betydelse för hälsa, välbefinnande och livskvalitet. Arbetet med att förebygga undernäring och säkerställa god kvalitet på maten är en viktig del av omsorgen.

Boendeformer

Ett ökande antal äldre innebär behov av olika former av senior- och äldreboenden. Boendemiljöerna bör vara trygga, tillgängliga och integrerade i samhället med närhet till service och sociala aktiviteter.

Demensvård

Demensvården behöver präglas av kompetens, kontinuitet och samverkan mellan kommun, region och anhöriga. Fortbildning och kunskapsutveckling inom området är centrala kvalitetsfaktorer.

Nära vård

Nära vård innebär samordnade vård- och omsorgsinsatser i individens hemmiljö eller närmiljö. Syftet är att skapa trygghet, kontinuitet och minska behovet av sjukhusvistelser.

Särskilt boende för äldre (SÄBO)

Särskilda boenden ska erbjuda en trygg, säker och tillgänglig miljö med hög kvalitet i omsorgen. Verksamheten ska präglas av respekt för individens integritet, självbestämmande och behov.

Omsorgen bör utformas så att den enskilde kan leva ett så självständigt och meningsfullt liv som möjligt.

Kvalitetsområden omfattar:

- Trygghet och säkerhet.
- Tillgänglighet.
- Kompetent personal.
- Individanpassade insatser.
- Tillgång till omsorg dygnet runt.
- Delaktighet i beslut som rör den egna vardagen.

LSS – stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning

LSS-verksamheten syftar till att skapa förutsättningar för delaktighet, självbestämmande och jämlika levnadsvillkor för personer med omfattande funktionsnedsättningar.

Självbestämmande

Insatser enligt LSS ska utformas med utgångspunkt i individens behov, önskemål och möjligheter att påverka sin vardag.

Kvalitet och trygghet

Verksamheterna behöver präglas av hög kvalitet, rättssäkerhet och kontinuitet. Personalens kompetens är avgörande för att säkerställa goda stödinsatser.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsperspektivet bör integreras i kommunala verksamheter och beslutsprocesser för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan delta på lika villkor.

Kompetens och säkerhet

LSS-boenden och dagliga verksamheter behöver erbjuda trygga miljöer med tillräcklig bemanning och personal med relevant utbildning och erfarenhet. Rutiner för kvalitetssäkring och lämplighetsprövning av personal är viktiga delar av verksamheten.

Målet är att personer som omfattas av LSS ska ges goda förutsättningar för självständighet, delaktighet och trygghet i vardagen.

[Länk till meny](#)

8) KULTUR OCH FRITID

Kultur, fritid och föreningsliv bidrar till livskvalitet, folkhälsa, gemenskap och personlig utveckling. Området omfattar både eget skapande, professionell kulturverksamhet och deltagande som publik eller besökare. Kommunens roll är att skapa goda förutsättningar för tillgänglighet, delaktighet och samverkan.

Kulturområdet omfattar bland annat:

- Teater
- Litteratur
- Musik
- Dans
- Film
- Konst och skapande verksamhet

Viktiga utvecklingsområden inom kultursektorn är:

- Effektiv användning av lokaler för kulturverksamhet
- Samverkan mellan kommun, föreningsliv och professionella kulturutövare
- Tillgänglighet till kultur för alla åldersgrupper
- Kulturskolans verksamhet för barn och unga
- Utnyttjande av regionala och statliga stödformer
- Främjande av läsning och biblioteksverksamhet
- Kulturutbud för äldre
- Tillgängliga mötesplatser och kulturarenor

Föreningslivet har stor betydelse för samhällsutvecklingen genom att erbjuda aktiviteter, sociala sammanhang och möjligheter till engagemang. En kontinuerlig dialog mellan kommunen och föreningslivet är viktig för verksamheternas utveckling. Kommunens natur- och friluftsområden bidrar samtidigt till möjligheter för rekreation, motion och naturupplevelser.

Kulturskolans verksamhet

Kulturskolan är en central del av kommunens kulturverksamhet och erbjuder undervisning inom musik, drama, dans, film och skapande verksamhet. Verksamheten riktar sig till barn och unga i hela kommunen, både i centralorten och på landsbygden.

Kulturskolan har cirka 228 elever inskrivna i ämneskurser och ansvarar även för musikundervisningen i kommunens skolor. Pedagoger bedriver dessutom undervisning inom musik och drama i anpassad skola. För att nå barn och unga i hela kommunen erbjuds viss undervisning på landsbygdsskolor samt projektverksamhet i samarbete med skolorna.

Nuläge och lokalförutsättningar

Kulturskolans verksamhet bedrivs idag i flera olika lokaler. På Skönbergagatan finns bland annat instrumentalundervisning, filmverksamhet, skapande verkstad samt övnings- och ensemblesalar. Dramaundervisning bedrivs på Nyströmska skolan och dansundervisning sker i hyrda lokaler.

Den geografiska spridningen innebär att verksamheten är uppdelad mellan flera platser, vilket påverkar samordning, planering och samarbete mellan medarbetare. Flera undervisningslokaler är inte fullt anpassade för musikverksamhet, bland annat saknas akustiska åtgärder i vissa lokaler.

Det saknas också en permanent utrustad konsert- och teaterscen, vilket innebär att utrustning och externa resurser behöver användas vid konserter och föreställningar.

Möjlig utveckling

En samlad kulturskoleverksamhet skulle kunna skapa bättre förutsättningar för samarbete, planering och verksamhetsutveckling. Gemensamma lokaler kan bidra till en mer sammanhållen arbetsmiljö och effektivare användning av resurser.

I anslutning till en samlad kulturskola kan övningsrum, mötesplatser och gemensamma ytor användas av barn, ungdomar och föreningar. En konsert- eller teaterscen kan även skapa möjligheter för arrangemang, föreställningar och samverkan med externa aktörer.

Fortsatt utvecklingsarbete

Följande frågor kan utredas vidare inom ramen för kommunens långsiktiga planering:

- Möjligheten att samla kulturskolans verksamheter i gemensamma och ändamålsenliga lokaler.
- Förutsättningarna för ett kulturcentrum med plats för undervisning, övning, föreställningar och möten.
- Åtgärder för att förbättra arbetsmiljö och ljudmiljö i befintliga lokaler.
- Möjligheter till samverkan mellan kulturskola, föreningsliv och andra kulturaktörer.
- Utveckling av kulturutbud och mötesplatser för kommunens invånare i olika åldrar.

Denna inriktning syftar till att skapa goda förutsättningar för kultur- och fritidsverksamhet samt stärka tillgängligheten till kultur för kommunens invånare.

[Länk till meny](#)

9) KOMMUNIKATION

Inledning

Kommunikation mellan kommunen och medborgarna kan delas in i tre huvudområden:

- Kommunikation i ett enskilt ärende mellan medborgare och kommunens tjänstemän.
- Kommunikation kring bredare samhällsfrågor mellan medborgare och kommunens politiska organisation.
- Kommunikation där kommunen informerar om beslut, förändringar och annan information som berör allmänheten.

En väl fungerande kommunikation är en viktig förutsättning för insyn, delaktighet och förtroende mellan kommunen och invånarna.

Bakgrund

Kommunikation har historiskt varit en central del av samhällsstyrningen. Genom olika kanaler har myndigheter och offentliga institutioner informerat medborgarna om beslut, regler och samhällsutveckling.

Under tidigare århundraden spelade kyrkan en viktig roll som informationsbärare. Information från statsmakten förmedlades ofta genom kyrkans organisation och nådde därigenom stora delar av befolkningen.

År 1645 grundades Post- och Inrikes Tidningar, som under lång tid användes för offentlig information från statliga och kommunala verksamheter. Under senare år har digitala kommunikationskanaler successivt fått en allt större betydelse.

Från den 1 december 2025 används inte längre Post- och Inrikes Tidningar för kommunala tillkännagivanden. Kommunerna använder i stället digitala anslagstavlor och egna digitala informationskanaler för att publicera information.

Den tekniska utvecklingen har skapat nya möjligheter att snabbt nå många invånare samtidigt. Samtidigt använder olika grupper i samhället olika informationskanaler, vilket ställer krav på att kommunikation utformas så att den blir tillgänglig för så många som möjligt.

Kommunikation i ett eget ärende

Utmaningar

I många kommuner sker kontakten mellan medborgare och tjänstemän huvudsakligen via personliga e-postadresser. När ett meddelande skickas direkt till en enskild medarbetare blir hanteringen beroende av den personens tillgänglighet och arbetsbelastning.

Om mottagaren är frånvarande eller har många parallella arbetsuppgifter kan svarstiderna påverkas. Detta gäller särskilt funktioner med ett övergripande ansvar, där inkommande frågor kan variera från enklare informationsärenden till mer komplexa och verksamhetskritiska frågor.

När ärenden inte alltid styrs till rätt funktion från början kan det leda till:

- längre handläggnings- och svarstider,
- ojämn arbetsbelastning mellan olika funktioner,
- minskad effektivitet i ärendehanteringen,
- svårigheter att säkerställa kontinuitet vid frånvaro,
- samt osäkerhet hos medborgaren kring ärendets status och ansvarig handläggare.

Överväganden

För att skapa en mer robust och tillgänglig ärendehantering kan kommunen sträva efter att i större utsträckning använda funktionsadresser, gemensamma ärendesystem eller andra lösningar där inkommande frågor kan fördelas och följas upp oberoende av enskilda personers tillgänglighet.

Möjliga utvecklingsområden

- Tydligare kontaktvägar för olika typer av ärenden.
- Gemensamma funktionsbrevlådor för verksamheter och enheter.
- Automatisk bekräftelse på mottagna ärenden.
- Möjlighet för medborgare att följa status i pågående ärenden.
- Tydliga servicemål för återkoppling och svarstider.

Kommunikation kring samhällsfrågor mellan medborgare och politiken

Utmaningar

Kommunens politiska organisation fattar beslut som påverkar invånarnas vardag och kommunens långsiktiga utveckling. För att skapa förståelse för beslut och prioriteringar behövs former för dialog mellan medborgare och förtroendevalda.

Många invånare upplever dock att det kan vara svårt att veta när och hur man kan lämna synpunkter i frågor som rör kommunens utveckling. Dialog sker ofta vid särskilda samråd, möten eller remissförfaranden, men deltagandet varierar mellan olika grupper i samhället.

Samtidigt har digitala kommunikationskanaler gjort det möjligt för fler att uttrycka åsikter och delta i samhällsdebatten. Den stora informationsmängden kan dock göra det svårt att skilja mellan formella beslutsprocesser, politiska diskussioner och allmän opinionsbildning.

Överväganden

Kommunen kan eftersträva former för dialog som är öppna, transparenta och tillgängliga för olika grupper av invånare. Syftet bör vara att skapa möjligheter för medborgare att ta del av information, lämna synpunkter och förstå hur beslutsprocesser fungerar.

Dialogprocesser behöver samtidigt vara tydligt avgränsade så att det framgår vilka frågor som är öppna för påverkan, hur synpunkter tas om hand och hur beslut fattas.

Möjliga utvecklingsområden

- Digitala forum för medborgardialog.
- Tydligare information om pågående samråd och remisser.
- Sammanställningar som visar hur inkomna synpunkter har beaktats.
- Ökad tillgänglighet till politiska möten och handlingar.
- Fler dialogformer som kombinerar fysiska och digitala mötesplatser.

Kommunikation där kommunen informerar allmänheten

Utmaningar

Kommunen har ett ansvar att informera invånarna om beslut, förändringar, samhällsstörningar, planer och andra frågor av allmänt intresse.

Information publiceras i dag genom flera olika kanaler, exempelvis kommunens webbplats, digitala anslagstavla, sociala medier, annonser och direktutskick. Eftersom invånare använder olika informationskanaler finns en risk att information inte når alla berörda grupper.

Skillnader i digital vana, språk, funktionsförmåga och tillgång till teknik kan påverka möjligheten att ta del av kommunens information.

Det kan även vara en utmaning att säkerställa att viktig information når fram i tid och uppfattas som relevant av mottagaren.

Överväganden

Kommunens informationsarbete bör utgå från principerna om tillgänglighet, tydlighet och likabehandling. Viktig information bör, när det är möjligt, göras tillgänglig genom flera kompletterande kanaler för att öka räckvidden.

Det bör även finnas en tydlig skillnad mellan information om fattade beslut, information om pågående processer och möjligheter till dialog eller påverkan.

Möjliga utvecklingsområden

- Samordning av kommunens olika informationskanaler.
- Utökad användning av digitala plattformar.
- Anpassning av information för olika målgrupper.
- Förbättrad tillgänglighet enligt gällande riktlinjer och standarder.
- Regelbunden uppföljning av vilka grupper som nås av informationen.

Sammanfattning

Kommunens kommunikation med invånarna omfattar flera olika funktioner och syften. Kommunikation i enskilda ärenden handlar om service och handläggning. Kommunikation kring samhällsfrågor handlar om dialog och delaktighet. Kommunikation till allmänheten handlar om att informera om beslut, förändringar och samhällsviktig information.

Genom tydliga kontaktvägar, tillgängliga dialogformer och väl fungerande informationskanaler kan kommunen stärka förutsättningarna för insyn, förståelse och förtroende mellan kommunen och invånarna.

[Länk till meny](#)

Erik Dahlbergsgatan blir lokalgata – omläggning i tätorten

Målsättningen med trafikomläggningen är att skapa ett mer trafiksäkert, framkomligt och lättorienterat gatunät samtidigt som biltrafiken i innerstaden minskas och fördelas mer effektivt. En viktig utgångspunkt är att Erik Dahlbergsgatan i framtiden kommer att fungera som lokalgata och inte som genomfartsled. När genomfartsrafiken leds till andra delar av vägnätet frigörs kapacitet på Erik Dahlbergsgatan, vilket gör det möjligt att hantera en större andel av den lokala trafiken och samtidigt skapa en lugnare och säkrare trafikmiljö i stadskärnan.

Nya möjligheter

Omvandlingen av Erik Dahlbergsgatan innebär också en utveckling av stadsmiljön längs gatan. Gatan ges en grönare karaktär genom en trädallé i mittstråket och hastigheten begränsas till 30 km/h. Tillsammans med nya cirkulationsplatser i de centrala korsningarna skapas en lugnare trafikmiljö där trafiksäkerhet, vistelsekvaliteter och grönska ges större utrymme. De anslutningsgator som idag är avstängda öppnas samtidigt upp, vilket förbättrar framkomligheten och bidrar till en mer balanserad fördelning av trafiken inom tätorten.

På Erik Dahlbergsgatan eftersträvas att undvika fyrvägs korsningar, eftersom dessa ofta kräver trafiksignaler och kan skapa onödiga trafikstopp. Där vänstersvängar behöver hanteras föreslås istället cirkulationsplatser. För att säkerställa ett jämnt trafikflöde och en hög trafiksäkerhet anläggs cirkulationsplatser vid korsningarna med Ågatan, Brobyvägen, Östra Rydsvägen, Nybrogatan och Ringvägen. De trafiksignaler som förekommer längs gatan ska i huvudsak vara avsedda för gångtrafikanter som behöver korsa gatan. Genom att gatan får karaktären av lokalgata kan trafikflödena hanteras mer effektivt och med högre trafiksäkerhet.

I den södra delen av Erik Dahlbergsgatan kan en stadspark anläggas som integreras med gaturummet och blir en naturlig del av stadens södra entré. Parken bidrar till att minska den upplevda trafikpåverkan genom staden samtidigt som den stärker området rekreativa värden. I anslutning till parken anläggs en husbilsparkeering som ger besökare möjlighet att stanna utanför stadskärnan och på ett naturligt sätt orientera sig vidare mot centrum. Stadsparken utformas med fokus på natur, friluftsliv och lek och fungerar som en grön mötesplats för både invånare och besökare.

Minska bilåkandet

Trafiklösningen bygger på principen att den kortaste möjliga körvägen ska användas för att nå olika målpunkter i staden. På så sätt minskas onödig genomfartstrafik och den totala biltrafiken i innerstaden reduceras. En central målsättning är samtidigt att avlasta Ågatan och minska trafikbelastningen över Rådhusorget, vilka idag utgör viktiga men hårt belastade delar av stadens gatunät. Tillgängligheten för boende, verksamheter och besökare förbättras genom att den lokala trafiken får tydligare och mer direkta färdvägar. Som ett led i detta öppnas Karls Knutssongatan, Lagerbergsgatan och Storängsgatan mot Erik Dahlbergsgatan. Åtgärden skapar mer direkta förbindelser inom tätorten, förkortar körsträckorna och minskar behovet av omvägar genom centrum eller via det övergripande gatunätet. Därmed fördelas trafiken jämnare över vägnätet samtidigt som belastningen på Ågatan och passagen över Rådhusorget reduceras.

Lösning av nuvarande innerstadsproblem

För att minska trafikkonflikter i området kring korsningen Nybrogatan–Skönbergagatan föreslås Nybrogatan enkelriktas från Skönbergagatan i riktning mot Storån. Samtidigt enkelriktas Skönbergagatan i riktning mot Nybrogatan, medan Bielkegatan enkelriktas från Nybrogatan.

En viktig del av omläggningen är att avlasta Ågatan och minska trafikbelastningen över Hagatorget. För detta ändamål föreslås att en ny bro, här kallad Nybron, anläggs vid Hagatorget. Ågatan enkelriktas därefter från Nybrogatan mot Nybron samt från Rådhusorget mot Nybron, vilket skapar ett tydligare trafikflöde och avlastar centrala delar av stadskärnan.

Kvarnvägen rustas upp och kopplas samman med en cirkulationsplats på Erik Dahlbergsgatan i riktning mot Broby. Detta skapar en ny infart till området kring Rådhusorget och förbättrar tillgängligheten till centrum.

För att öka tryggheten kring skol- och rekreationsområden stängs Margaretagatan av för genomfartstrafik vid Ramunderskolans gymnastiksal. Åtgärden syftar till att minska trafikmängden utanför skolan och den planerade stadsparken. Den trafik som idag använder Margaretagatan hänvisas istället till Erik Dahlbergsgatan, vars funktion som lokalgata gör den väl lämpad att ta emot denna trafik.

Storängsgatan enkelriktas i nordlig riktning. För att säkerställa god framkomlighet anläggs samtidigt en ny väg parallellt med Storängsgatan genom det nya bostadsområdet söder om centrum. Den nya vägen tar hand om södergående trafik och bidrar därmed till att avlasta Storängsgatan.

Sammanfattning

Sammantaget syftar förslaget till att skapa ett mer sammanhängande trafiksystem där genomfartstrafiken leds bort från centrum samtidigt som lokala resor ges bättre förutsättningar. Genom att Erik Dahlbergsgatan får en tydligare roll som huvudgata för lokal trafik skapas kapacitet att hantera trafik som idag belastar andra delar av stadsnätet. Detta möjliggör ett lugnare centrum, förbättrad trafiksäkerhet och en mer attraktiv stadsmiljö för både boende och besökare. Tillsammans med nya vägförbindelser, enkelriktningar, cirkulationsplatser, stadsparken och Nybron skapas ett robust trafiksystem som förbättrar framkomligheten, förkortar körsträckorna och ger Söderköping bättre förutsättningar att möta framtida trafikbehov.

[Länk till meny](#)

Redaktör/Torbjörn Lord 20260-06-14
